

Wat weten Nederlanders over pensioen?

Kwantitatief onderzoek onder de
beroepsbevolking en laag/midden betaalde
zzp'ers

Wijzer in **geldzaken**
2 3 4 november 2021

Inhoudsopgave

- Samenvatting
- Inleiding
- Verantwoordelijkheid
- Vertrouwen
- Pensioenkennis: subjectief en objectief
- Huidige situatie
- Bijlagen

Wijzer in geldzaken

Onderzoek Pensioen3daagse

Oktober 2021

Dit onderzoek is uitgevoerd door:

MarketResponse

Wijzer in geldzaken

Wijzer in geldzaken
2 3 4 november 2021

Samenvatting

19 oktober 2021

Samenvatting (1/2)

In opdracht van Wijzer in geldzaken heeft onderzoeksbureau MarketResponse in het najaar van 2021 een onderzoek uitgevoerd naar de kennis en houding van Nederlanders rondom pensioenen. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.003 Nederlanders die behoren tot de beroepsbevolking 21 t/m 67 jaar en n=383 laag/midden betaalde zzp'ers.

Vertrouwen en Verantwoordelijkheid

- Een derde (34%) van de beroepsbevolking vindt dat het veel meer zijn/haar eigen verantwoordelijkheid is om ervoor te zorgen dat ze voldoende pensioen hebben dan dat anderen dat zijn. Bij laag/midden betaalde zzp'ers ligt dit percentage op 50%. Zij leggen minder vaak de verantwoordelijkheid bij anderen neer. Wanneer expliciet wordt gevraagd naar de rol van de overheid, vindt 47% van de beroepsbevolking dat de overheid ook moet zorgen voor genoeg geld na pensionering; bij laag/midden betaalde zzp'ers ligt dit percentage op 31%.
 - Werkzame Nederlanders uit een hoge inkomensgroep en Nederlanders met een hoge eigen kennisperceptie rondom pensioenen vinden sterker dan de rest dat de verantwoordelijkheid bij jezelf ligt.
- Er is een duidelijk besef onder beide doelgroepen dat acties van nu invloed hebben op de hoogte van het pensioen later.
 - Voor de gemiddelde tot hoge inkomensgroepen en mensen met een gemiddelde tot hoge eigen kennisperceptie rondom pensioenen geldt dit sterker dan mensen uit de lagere subgroepen.
- Tegelijkertijd heeft men niet heel sterk het gevoel dat ze de hoogte van het eigen pensioeninkomen later zelf in de hand hebben. Laag/midden betaalde zzp'ers hebben dit wel sterker dan de reguliere beroepsbevolking (43% vs. 33%).
 - Ook werkzame Nederlanders uit een hoge inkomensgroep en mensen met een gemiddelde tot hoge eigen kennisperceptie rondom pensioenen hebben dit sterker dan gemiddeld.
- De beroepsbevolking verwacht dat het pensioeninkomen zoals voorspeld óf lager zal zijn. Laag/midden betaalde zzp'ers denken iets vaker dan de beroepsbevolking dat het lager zal uitpakken dan voorspeld (56% vs. 48%).
 - Hogere inkomensgroep en mensen met een hoge eigen kennisperceptie rondom pensioenen geven minder vaak dan de rest aan dat het pensioeninkomen lager zal zijn.
- Tegen de 4 op de 10 werkzame Nederlanders maakt zich zorgen over het eigen pensioeninkomen. Hierin verschillen de twee doelgroepen niet van elkaar.
 - Wel zien we dat lagere leeftijd- en inkomensgroepen zich meer zorgen maken dan hogere leeftijds- en inkomensgroepen.
- 40% van de laag/midden betaalde zzp'ers zegt zich onzeker te voelen over hoe ze het beste geld kunnen sparen voor na hun pensionering. Bijna driekwart van de laag/midden betaalde zzp'ers (73%) is het (helemaal) eens met de stelling dat ze zich verantwoordelijk voelen voor hun pensioeninkomen.

Samenvatting (2/2)

Pensioenkennis

- De helft van beide doelgroepen beoordeelt de eigen algemene pensioenkennis gemiddeld. Kijken we naar de groep met een lage eigen kennisperceptie dan is deze groep naar verhouding groter binnen de laag/midden betaalde zzp'ers. Zij geven relatief vaak aan dat hun kennis over pensioen (redelijk tot zeer) laag is in vergelijking met leeftijdsgenoten.
 - De lagere inkomensgroepen hebben een lagere eigen kennisperceptie rondom pensioenen dan de andere inkomensgroepen.
- Naast de subjectieve pensioenkennis is ook objectieve pensioenkennis gemeten. Daaruit blijkt dat mensen nog best wat moeite hebben met het geven van de juiste antwoorden (ook al kunnen ze kiezen uit opties). In lijn met de eigen kennisperceptie zien we dat de beroepsbevolking net wat meer vragen goed heeft beantwoord dan de laag/midden betaalde zzp'ers. Van de 12 kenniselementen heeft bijna 6 op de 10 werkzame Nederlanders precies de helft óf meer juist beantwoord. Onder laag/midden betaalde zzp'ers ligt dit op 5 op de 10.
- Zo onderschat 58% van beroepsbevolking het deel dat een werkgever doorgaans betaalt aan pensioenpremies. Ze gaan er onterecht vanuit dat de werknemer hier grotendeels of geheel voorop draait. Daarnaast denkt 21% van de beroepsbevolking onterecht dat AOW en pensioen via je werkgever de enige manieren zijn om inkomsten voor na je pensionering te genereren, terwijl 15% het antwoord niet zeggen te weten op deze vraag.
- Bij laag/midden betaalde zzp'ers onderschat 46% de hoogte van een AOW-uitkering voor een alleenstaande. Zij schatten in dat het ergens tussen de 400 en 900 euro ligt, waar dit in werkelijkheid op 1.226 euro ligt (met loonheffingskorting, bij een volledig opgebouwde AOW). Daarnaast weet slechts 33% van de laag/middenbetaalde zzp'ers dat de pensioenspaarvorm van grote invloed is en dat je (bijvoorbeeld bij lijfrente of een geblokkeerde spaarrekening) niet altijd vermogensbelasting hoeft te betalen. Verder denk 15% van de laag/midden betaalde zzp'ers dat een ondernemer/ zzp'er geen recht heeft op een AOW-uitkering (of alleen voor de jaren dat hij/zij in loondienst heeft gewerkt).

Huidige situatie

- Een maatregel waar veel laag/midden betaalde zzp'ers (rond de 6 op de 10) al mee bezig zijn rondom het pensioen is met name sparen (spaarrekening of deposito). Daarnaast is het zorgen voor minder uitgaven te zijner tijd een duidelijk voornemen. Laag/midden betaalde zzp'ers (41%) hebben verder sterker het voornemen om langer door te werken dan de reguliere beroepsbevolking (27%).
- Meest geraadpleegde bronnen voor informatie over pensioenen zijn Mijnpensioenoverzicht.nl, Pensioenfonds en UPO. Laag/midden betaalde zzp'ers zijn in algemene zin minder bekend met deze bronnen.
 - Ook mensen met een lage eigen kennisperceptie rondom pensioenen zijn met veel van de bronnen minder bekend vergeleken met de rest.
- Als het gaat om het pensioenakkoord dan geldt dat bijna de helft er wel eens van heeft gehoord (beroepsbevolking 47%, zzp'ers 43%). Een kwart heeft er nog nooit van gehoord en nog eens een kwart weet wat het inhoudt (meestal op hoofdlijnen).
 - De leeftijdsgroepen 55-64 en 65+ weten vaker op hoofdlijnen wat het pensioenakkoord inhoudt vergeleken met jongere leeftijdsgroepen.
 - De lagere inkomensgroep en mensen met een lagere eigen kennisperceptie rondom pensioenen zijn minder goed bekend met het pensioenakkoord dan de rest.

 Wijzer in geldzaken

Inleiding

19 oktober 2021

Inleiding

- Eind september, begin oktober 2021 heeft MarketResponse - in de aanloop naar de Pensioen3daagse - in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar de kennis en het gedrag van Nederlanders rondom pensioenen. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.003 Nederlanders die behoren tot de beroepsbevolking 21 t/m 67 jaar en n=383 laag/midden betaalde zzp'ers (met een maximum uurtarief van 60,- euro). De helft van de laag/midden betaalde zzp'ers (46%) heeft een uurtarief dat lager ligt dan 30 euro. De andere helft een uurtarief dat tussen de 30 en 60 euro ligt.
- De gegevens zijn verzameld door middel van een online vragenlijst. Het veldwerk heeft gelopen in de periode van woensdag 22 september t/m vrijdag 1 oktober.
- In de volgende hoofdstukken worden de resultaten besproken. Allereerst gaan we in op vertrouwen en verantwoordelijkheid, vervolgens op subjectieve en objectieve pensioen kennis. Tot slot bespreken we de huidige situatie.
- In de figuren in dit rapport worden de resultaten van de beroepsbevolking en de laag/midden betaalde zzp'er op hoofdlijnen weergegeven. In de tekst is aangegeven in hoeverre deze groepen van elkaar verschillen. Daarnaast zijn in de kaders onder of naast de figuren de verschillen tussen overige relevante subgroepen (verschillen naar leeftijd, inkomen, oordeel eigen kennis en verantwoordelijkheid voor het pensioen) beschreven.
- Wanneer wordt gesproken over verschillen in dit rapport, gaat het over getoetste significante verschillen. Dit wil zeggen dat we met een betrouwbaarheid van 95% kunnen zeggen dat de verschillen niet op toeval berust zijn.
- N.B. In sommige figuren tellen de daarin vermelde percentages niet exact op tot 100%. Dit kan twee oorzaken hebben:
 - 1). Afronding van de percentages van de items.
 - 2). Er konden meerdere antwoorden geselecteerd worden (waardoor het totaal optelt tot boven de 100%). Niet het totaal aantal respondenten, maar het totaal aantal antwoorden vormt hier dan de percentagebasis.
- Het onderzoek is afgenomen bij de reguliere beroepsbevolking en laag/midden betaalde zzp'ers. Wanneer er binnen dit rapport gesproken wordt over 'zzp'ers', dan worden hier de laag/midden betaalde zzp'ers mee bedoeld.

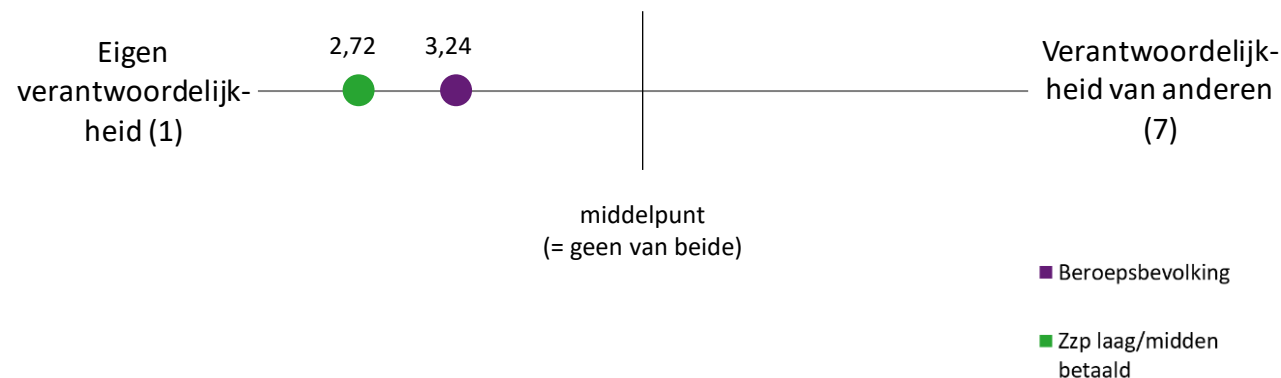

Verantwoordelijkheid

19 oktober 2021

Verantwoordelijkheid voor een voldoende pensioen ligt vooral bij jezelf, dit geldt sterker voor laag/midden betaalde zzp'ers dan de reguliere beroepsbevolking

- > Zowel beroepsbevolking als zzp'ers geven aan dat de verantwoordelijkheid voor voldoende pensioen vooral bij jezelf ligt, waarbij zzp'ers (gem: 2.72, 50% geeft 1 of 2 aan) dit in hogere mate aangeven dan beroepsbevolking (gem: 3.24, 34% geeft 1 of 2 aan).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

Inkomen: Hoge inkomensgroep vindt dat de verantwoordelijkheid meer ligt bij jezelf dan de lagere inkomens.

Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie vinden dat de verantwoordelijkheid meer ligt bij jezelf dan andere categorieën.

Verantwoordelijkheid bij jezelf door een verschil in uitgavenpatroon na pensioen; verantwoordelijkheid bij de overheid om ervoor te zorgen dat iedereen voldoende heeft voor basisbehoeften

Samenvatting waarom men vindt dat de verantwoordelijkheid vooral bij jezelf ligt:

De verantwoordelijkheid om te zorgen voor voldoende pensioen ligt vooral bij jezelf, omdat het uiteindelijk jouw toekomst is. Hierbij hoort een bepaald uitgavenpatroon wat per persoon kan verschillen. Vandaar dat je zelf moet kijken welk pensioeninkomen hierbij past en hierop anticiperen.

Samenvatting waarom men vindt dat de verantwoordelijkheid vooral bij een ander ligt:

De verantwoordelijkheid om te zorgen voor voldoende pensioen ligt vooral bij anderen (voornamelijk overheid), omdat je volgens deze respondenten veel belasting afdraagt waar je iets voor terug wilt als je zelf met pensioen gaat. De overheid regelt dit en op die manier wordt het pensioen goed beheerd. Zo hoeven (ex-)werknemers die niet goed weten hoe het pensioen in elkaar steekt zich geen zorgen te maken.

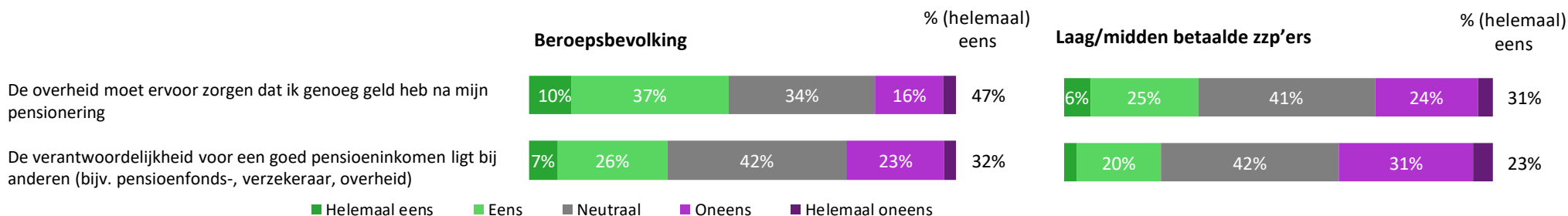
“Je moet je eigen broek ophouden en dus zelf zorgen voor de toekomstige inkomens.”

“Niet iedereen heeft op pensioenleeftijd dezelfde uitgaven(wensen).”

“ligt bij de overheid dat altijd iedereen genoeg heeft om in zijn basisbehoeften te voorzien.”

“Er is een wettelijke regeling bij het opbouw van je pensioen, waar je ook recht op hebt als met pensioen gaat. Je kan zelf evt. bijsparen voor een betere pensioenregeling.”

Naast inzicht in hun eigen verantwoordelijkheid vindt bijna de helft van de beroepsbevolking dat de overheid ook moet zorgen voor genoeg geld na pensionering

- > Beroepsbevolking ((helemaal) eens, 32%) geeft in hogere mate aan dat de verantwoordelijkheid voor een goed pensioeninkomen ligt bij anderen vergeleken met zzp'ers ((helemaal) eens, 23%).
- > Beroepsbevolking vindt vaker dat de overheid moet zorgen voor genoeg geld na pensionering dan de laag/midden betaalde zzp'er ((helemaal) eens: 47% vs. 31%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

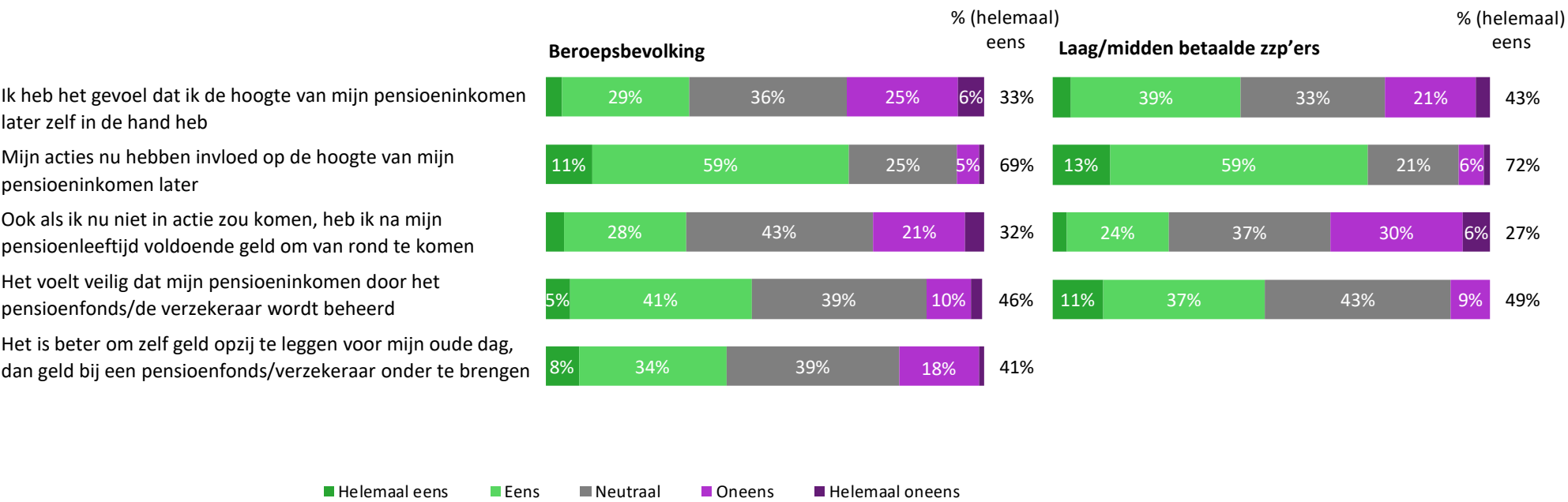
Leeftijd: 21-34 jarigen zijn het vaker (helemaal) eens met de eerste stelling vergeleken met de rest. 21-34 zijn het vaker (helemaal) eens met de tweede stelling vergeleken met 35-54 en 55-64 jarigen.

Inkomen: Hoge inkomensgroep is het vaker (helemaal) oneens met de eerste stelling vergeleken met de lagere inkomensgroepen. Hoge inkomensgroep is het minder vaak (helemaal) eens met de tweede stelling vergeleken met andere inkomensgroepen.

Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie geven vaker (helemaal) oneens aan bij de eerste en tweede stelling vergeleken met de rest.

Verantwoordelijkheid pensioen: mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij anderen leggen zijn het vaker (helemaal) eens (75%) met de eerste stelling vergeleken met mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij zichzelf leggen (37%). Mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij anderen leggen zijn het vaker (helemaal) eens met de tweede stelling (70%) vergeleken met mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij zichzelf leggen (21%).

Volgens veel laag/midden betaalde zzp'ers en de beroepsbevolking hebben acties van nu invloed op hoogte van het pensioen later

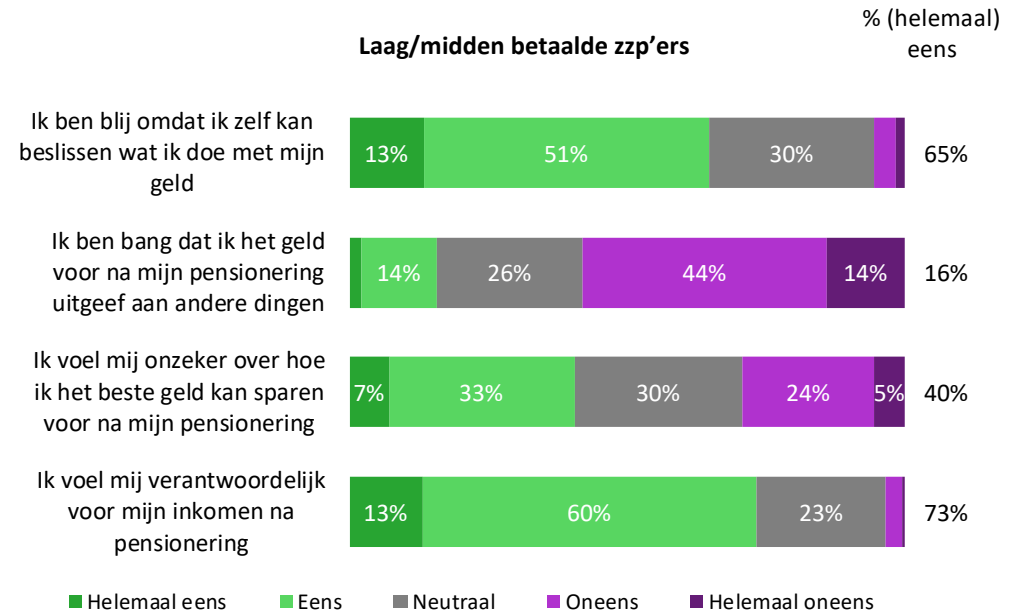

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: 21-34 jarigen zijn het minder vaak (helemaal) oneens met de stelling dat het beter is zelf geld opzij te leggen dan de rest.
Inkomen: Hoge inkomensgroep is het vaker (helemaal) eens met de 4 bovenste stellingen dan de lagere inkomensgroepen.
Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie geven vaker (helemaal) eens met de 4 bovenste stellingen aan vergeleken met de rest.
Verantwoordelijkheid pensioen: er is een verdeeldheid zichtbaar in mensen die het (helemaal) eens/oneens zijn, wat erg verschilt per stelling.

- Beroepsbevolking en zzp'ers zijn het meest eens met de stelling dat acties van nu invloed hebben op de hoogte van het pensioeninkomen later ((helemaal) eens 69%, (helemaal) eens 72%).
- Zzp'ers ((helemaal) eens, 43%) hebben meer het gevoel dat ze hun pensioeninkomen later zelf in de hand hebben vergeleken met de beroepsbevolking ((helemaal) eens, 33%).
- Zzp'ers (30%) zijn het vaker oneens met de stelling dat als je nu niet in actie komt je later voldoende pensioeninkomen hebt vergeleken met de beroepsbevolking (21%).

Zelf sparen voor je pensioengeld geeft veel zzp'ers een gevoel van blijdschap en verantwoordelijkheid; wel zegt 40% zich onzeker te voelen over hoe ze het beste geld kunnen sparen voor na pensionering

- 40% van de laag/midden betaalde zzp'ers is het (helemaal) eens met de stelling dat ze zich onzeker voelen over hoe ze het beste geld kunnen sparen voor na pensionering.
- Bijna driekwart van de laag/midden betaalde zzp'ers (73%) is het (helemaal) eens met de stelling dat ze zich verantwoordelijk voelen voor hun pensioeninkomen.
- Ongeveer twee derde van de zzp'ers (65%) is het (helemaal) eens met de stelling dat ze blij zijn om zelf te beslissen wat ze doen met hun geld.
- Meer dan de helft (58%) is het (helemaal) oneens met de stelling dat ze bang zouden zijn het geld uit te geven aan andere dingen.

Vertrouwen

19 oktober 2021

Bijna de helft van de beroepsbevolking verwacht dat pensioeninkomen lager zal zijn dan voorspeld

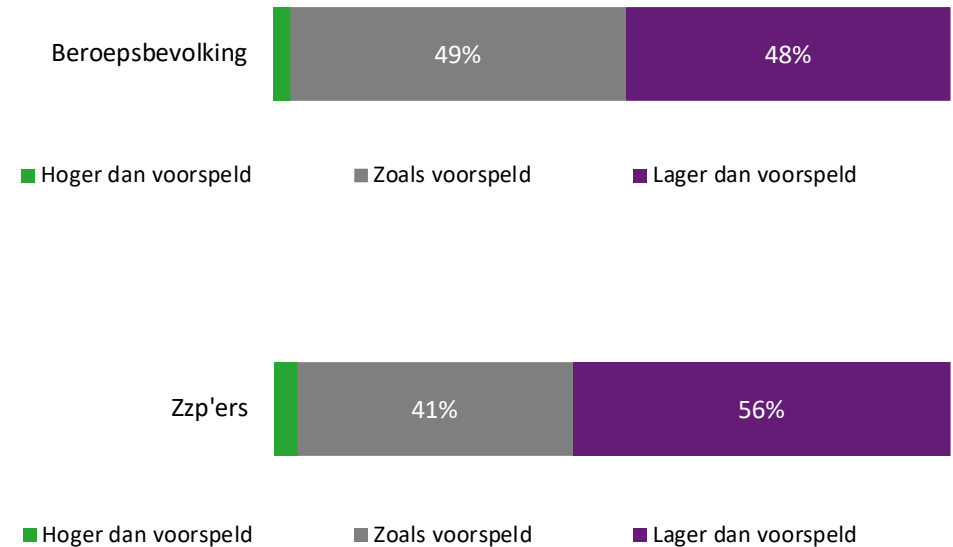
- Er wordt niet of nauwelijks gedacht dat het pensioeninkomen hoger zal uitpakken dan voorspeld. Men denkt vooral dat het zoals voorspeld zal zijn of lager.
- Laag/midden betaalde zzp'ers verwachten meer dan de reguliere beroepsbevolking dat het pensioeninkomen lager zal zijn dan voorspeld (56% vs. 48%).
- De beroepsbevolking geeft juist in een hogere mate dan zzp'ers aan dat het pensioeninkomen zal zijn zoals voorspeld (49% vs. 41%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

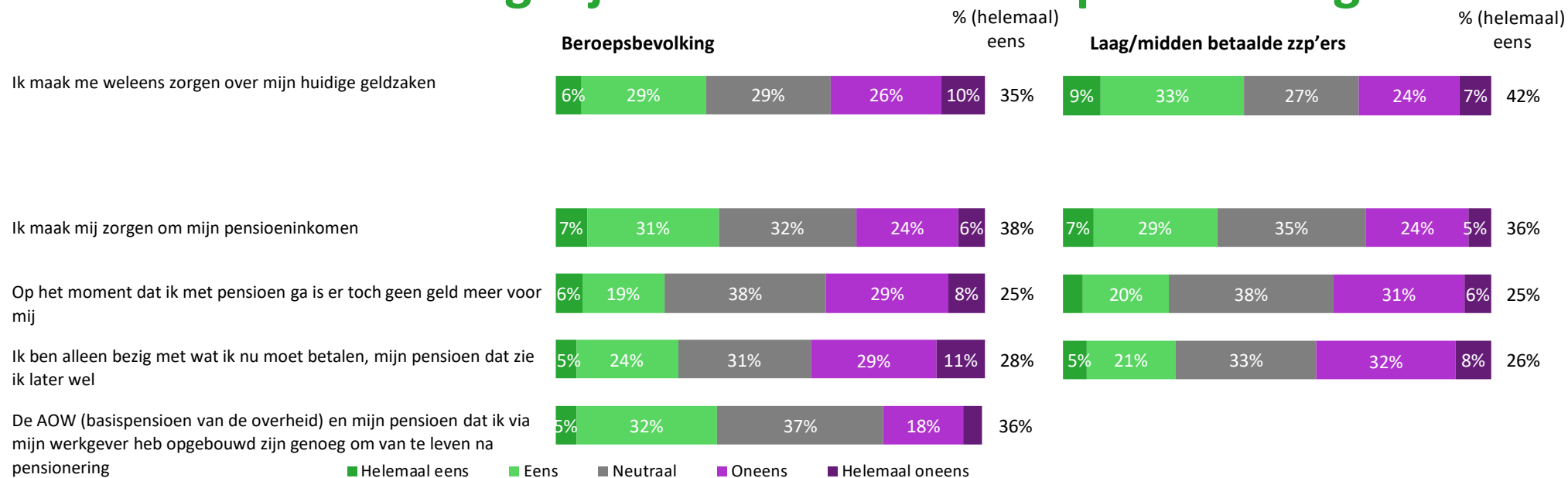
Leeftijd: 35-54 jarigen scoren hoger op 'inkomen lager dan voorspeld' vergeleken met andere leeftijdsgroepen.

Inkomen: Hoge inkomensgroep scoort lager op 'inkomen lager dan voorspeld' vergeleken met de lagere inkomensgroepen.

Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie scoren lager op 'inkomen lager dan voorspeld' dan de rest.

Hoewel laag/midden betaalde zzp'ers zich vaker dan gemiddeld zorgen maken over hun huidige geldzaken, zijn de zorgen over een pensioeninkomen vergelijkbaar met de beroepsbevolking

- Beroepsbevolking (38%) maakt zich ongeveer evenveel zorgen om het pensioeninkomen vergeleken met de laag/midden betaalde zzp'ers (36%).
- Laag/midden betaalde zzp'er maken zich meer zorgen over de huidige geldzaken vergeleken met de beroepsbevolking ((helemaal) eens: 42% vs. 35%).

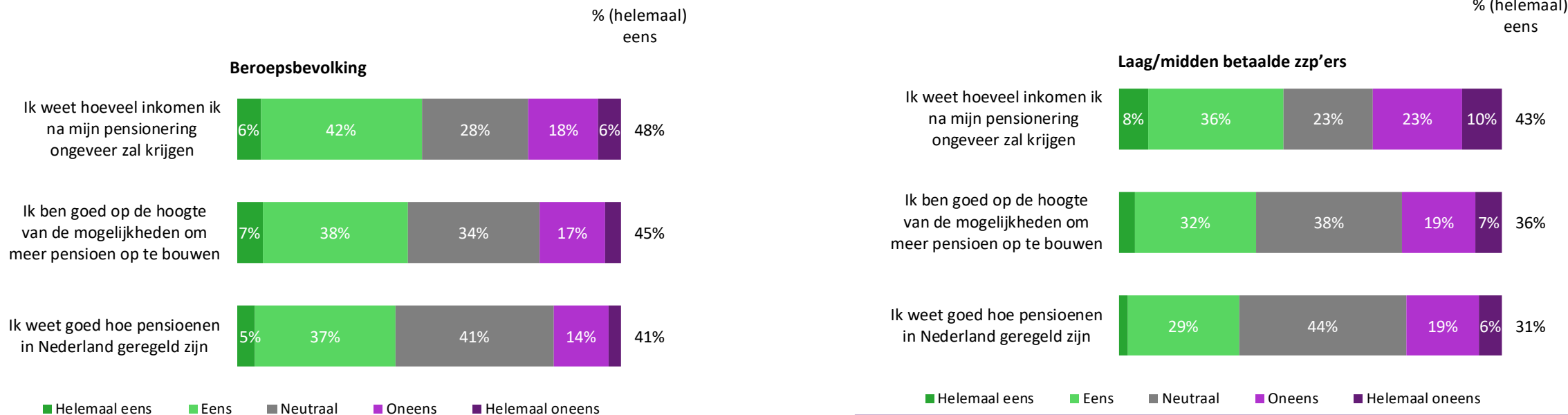
Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: 21-34 jarigen zijn het vaker (helemaal) eens met de stellingen dan de rest.
Inkomen: Hoge inkomensgroep is het vaker (helemaal) oneens met alle stellingen dan de lagere inkomensgroepen.
Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie geven vaker (helemaal) oneens aan bij de stellingen vergeleken met de rest.
Verantwoordelijkheid pensioen: mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij anderen leggen zijn het vaker (helemaal) eens met de stellingen vergeleken met mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij zichzelf leggen.

Pensioenkennis: subjectief en objectief

19 oktober 2021

De beroepsbevolking is beter op de hoogte van de mogelijkheden om meer pensioen op te bouwen dan laag/midden betaalde zzp'ers

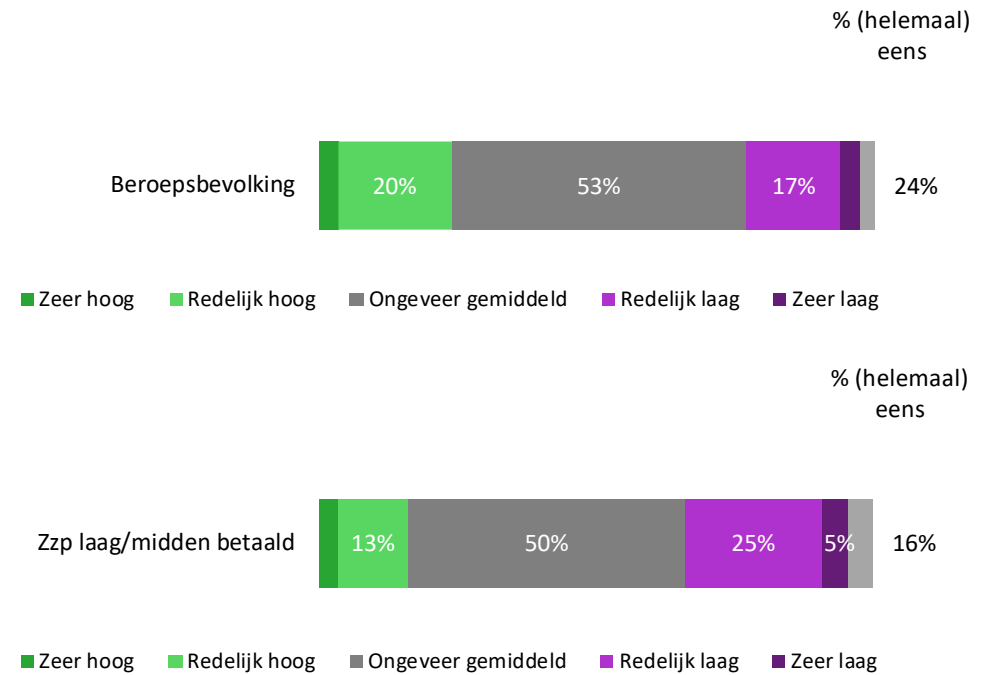
- > Beroepsbevolking ((helemaal) eens, 45%) geeft vaker aan op de hoogte te zijn van mogelijkheden om meer pensioen op te bouwen vergeleken met zzp'ers (36%).
- > Zzp'ers (33%) geven vaker aan het (helemaal) oneens te zijn met de stelling te weten hoeveel inkomen ze na pensioering zullen krijgen dan beroepsbevolking (24%).
- > Beroepsbevolking ((helemaal) eens, 41%) geeft vaker aan goed te weten hoe pensioenen geregeld zijn vergeleken met zzp'ers ((helemaal) eens, 31%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: leeftijdsgroepen 55-64 en 65+ geven vaker aan het (helemaal) eens te zijn vergeleken met lagere leeftijdsgroepen.
Inkomen: gemiddelde en hoge inkomensgroepen geven meer aan het (helemaal) eens te zijn met de stellingen vergeleken met de lage inkomensgroep.
Perceptie eigen kennis: mensen met een gemiddelde tot hoge eigen kennis perceptie zijn het vaker (helemaal) eens dan mensen met een lage eigen kennis perceptie.
Verantwoordelijkheid pensioen: mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij anderen leggen zijn het vaker (helemaal) oneens dan mensen die de verantwoordelijkheid bij zichzelf leggen.

Helft van de beroepsbevolking en laag/midden betaalde zzp'ers beoordeelt de eigen algemene kennis gemiddeld; zzp'ers schatten eigen kennis lager in dan de reguliere beroepsbevolking

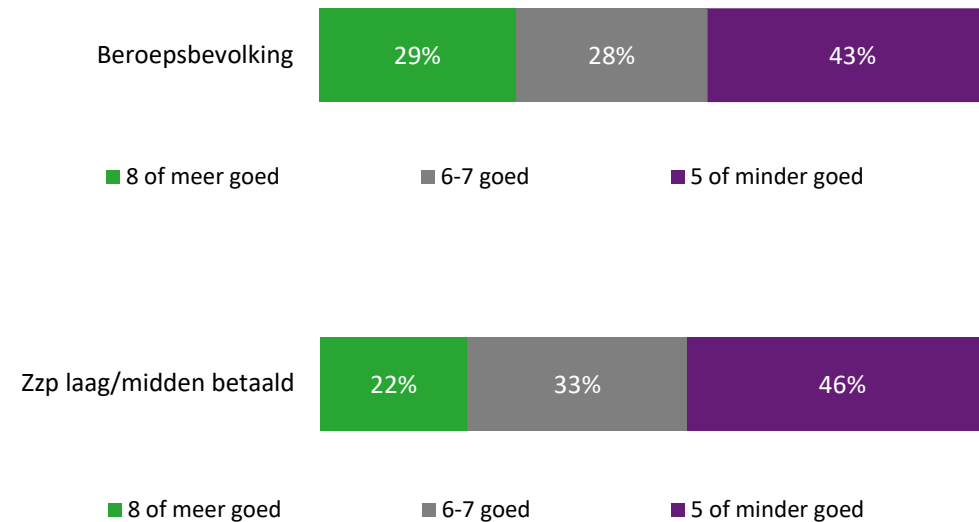
- > Ongeveer de helft van beroepsbevolking en laag/midden betaalde zzp'ers beoordeelt de eigen algemene kennis ongeveer gemiddeld.
- > Zzp'ers ((helemaal) oneens, 30%) beoordelen algemene kennis lager dan de beroepsbevolking ((helemaal) oneens, 21%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Inkomen: gemiddelde (26%) en hoge inkomensgroep (40%) geven vaker aan een hoge algemene kennis te hebben dan de lage inkomensgroep (13%).

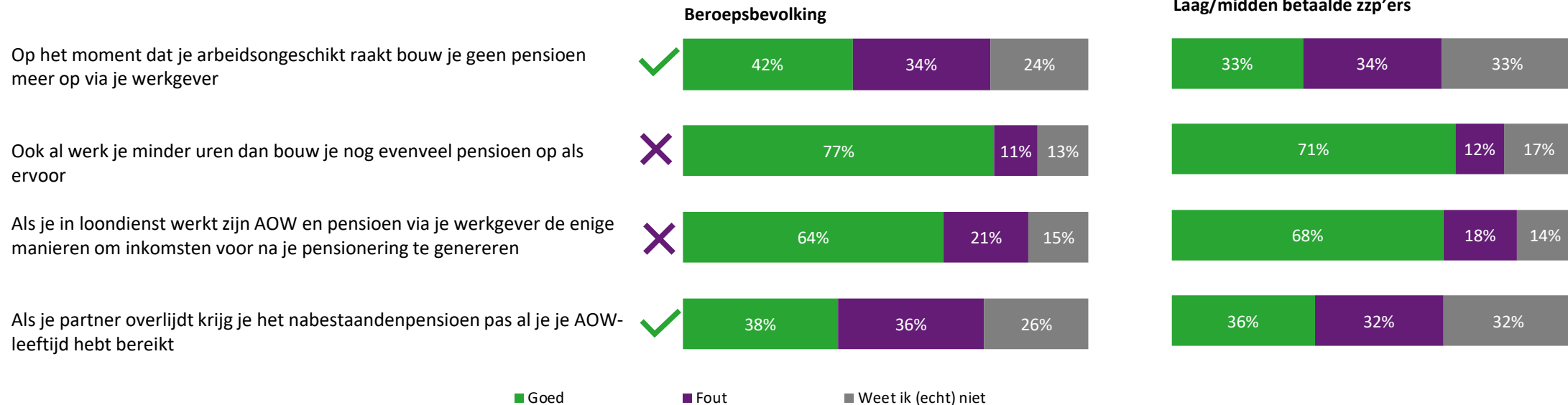

Beroepsbevolking heeft meer kennisvragen over pensioen goed beantwoord dan laag/ midden betaalde zzp'ers; (ruim) 4 op de 10 heeft 5 of minder (van de 12) antwoorden goed

- > Op basis van 12 uitgevraagde kenniselementen rondom pensioenen (die hierna op een aantal pagina's volgen) zijn alle respondenten ingedeeld in 3 groepen:
 - 8 of meer van de 12 elementen goed beantwoord
 - 6 of 7 van de 12 elementen goed beantwoord
 - 5 of minder van de 12 elementen goed beantwoord
- > Iets minder dan de helft van de beroepsbevolking (43%) en zzp'ers (46%) hebben 5 antwoorden of minder goed.
- > De beroepsbevolking (29%) heeft vaker 8 of meer antwoorden op de objectieve kennisvragen goed vergeleken met de zzp'ers (22%).

Beroepsbevolking weet vaker het juiste antwoord bij de stellingen; beperkte kennis over arbeidsongeschiktheid en nabestaandenpensioen

- Op de eerste twee stellingen kan de reguliere beroepsbevolking vaker het juiste antwoord geven dan de laag/midden betaalde zzp'ers. De zzp'ers geven vaker aan het niet te weten.
- Als het gaat om het nabestaandenpensioen is de kennis van beide groepen beperkt.

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

Leeftijd: 21-34 jarigen hebben minder vaak het antwoord goed dan de oudere groepen.

Inkomen: lage inkomensgroep weet vaker het antwoord niet vergeleken met de hoge inkomensgroep.

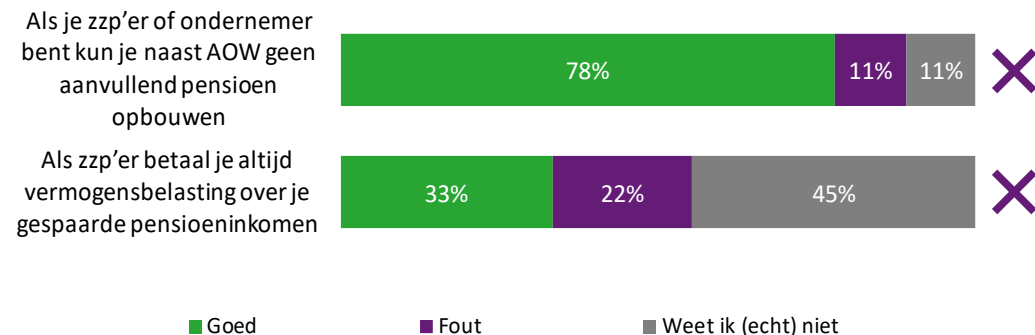
Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie weten vaker het antwoord dan de andere twee groepen.

Weinig kennis rondom betalen vermogensbelasting over gespaarde pensioeninkomen door zzp'er

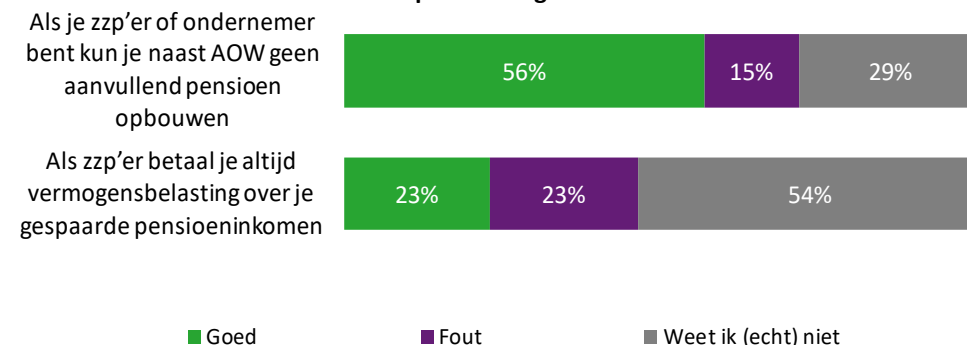
- > Laag/midden betaalde zzp'ers geven naar verwachting de meeste juiste antwoorden bij de stellingen over zzp'ers.
- > Laag/midden betaalde zzp'ers weten beter dan de reguliere beroepsbevolking dat je:
 - als zzp'er of ondernemer naast je AOW wel aanvullend pensioen kan opbouwen.
 - als zzp'er niet altijd vermogensbelasting betaald over je gespaarde pensioeninkomen.

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: 21-34 jarigen hebben het antwoord vaker fout dan de oudere groepen.
Inkomen: lage inkomensgroep geeft minder vaak een juist antwoord dan de andere inkomensgroepen.
Perceptie eigen kennis: mensen met een lage eigen kennis perceptie hebben ook vaker de stellingen onjuist beantwoord.
Verantwoordelijkheid pensioen: mensen die de verantwoordelijkheid voor voldoende pensioen vooral bij anderen leggen geven vaker een onjuist antwoord in vergelijking tot de rest.

Laag/midden betaalde zzp'ers

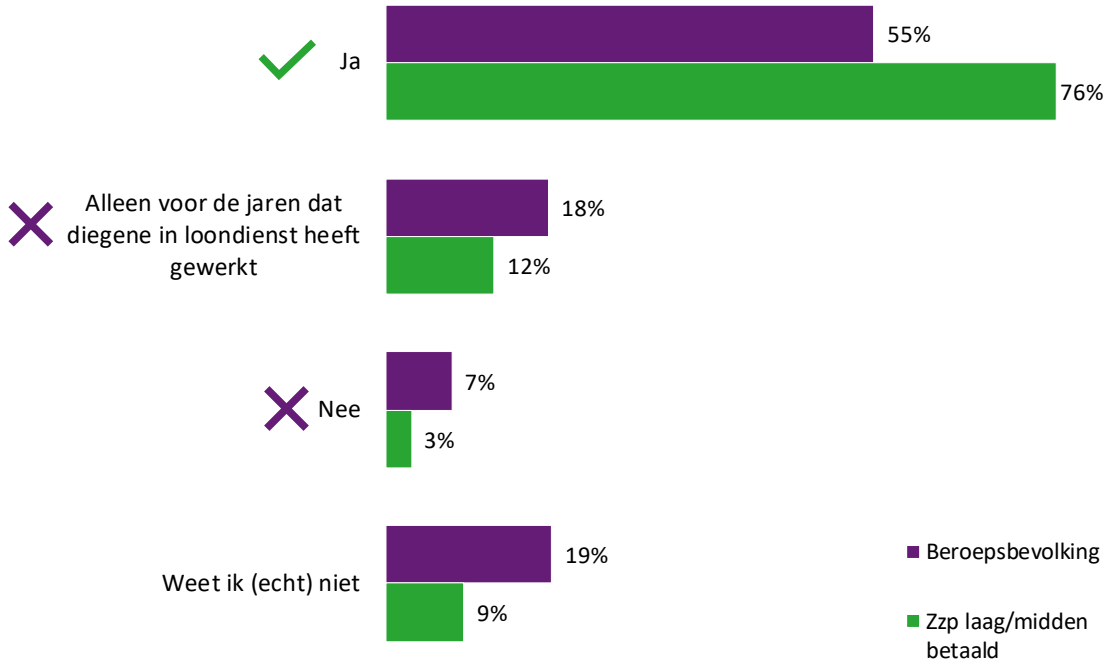
Beroepsbevolking

Bijna een kwart van de laag/midden betaalde zzp'ers weet of denkt onterecht niet dat ze recht hebben op AOW

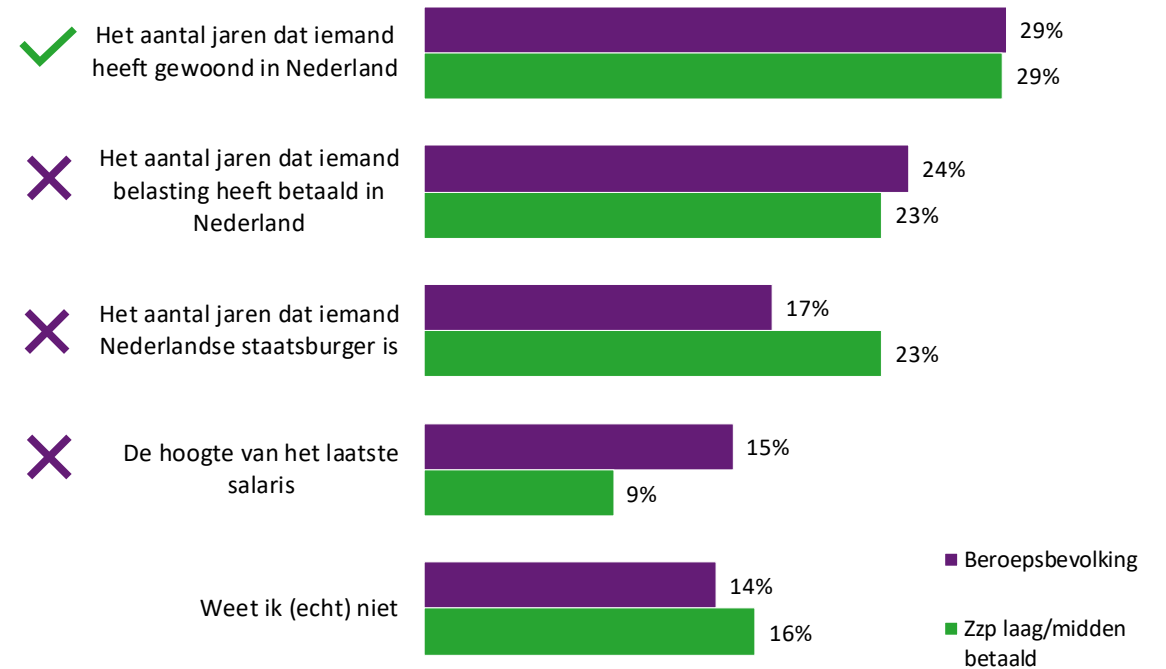
- > Een groter deel laag/midden betaalde zzp'ers (76%) heeft het juist dat zzp'ers/ondernemers recht hebben op AOW, vergeleken met de beroepsbevolking (56%).
- > Beroepsbevolking (19%) weet het antwoord vaker (echt) niet op deze vraag, vergeleken met zzp'ers (9%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: leeftijdsgroepen 55-64 (70%) en 65+ (73%) hebben het vaker juist dat zzp'ers/ondernemers recht hebben op AOW vergeleken met leeftijdsgroepen 21-34 (49%) en 35-54 (50%).
Inkomen: gemiddelde (57%) en hoge (69%) inkomensgroep heeft het vaker juist vergeleken met de lage inkomensgroep (47%).
Perceptie eigen kennis: mensen met een gemiddelde (57%) tot hoge (70%) eigen kennis perceptie geven vaker het juiste antwoord vergeleken met mensen met een lage (37%) eigen kennis perceptie.

3 op de 10 mensen weet dat het aantal jaren dat iemand in Nederland heeft gewoond van invloed is op de hoogte van de AOW

- > 3 op de 10 mensen van de beroepsbevolking (29%) laag/midden betaalde zzp'ers (29%) weet dat de hoogte van de AOW afhankelijk is van het aantal jaren dat iemand in Nederland gewoond heeft.
- > De antwoorden die zowel door de beroepsbevolking als zzp'ers gegeven zijn, zijn behoorlijk verspreid.

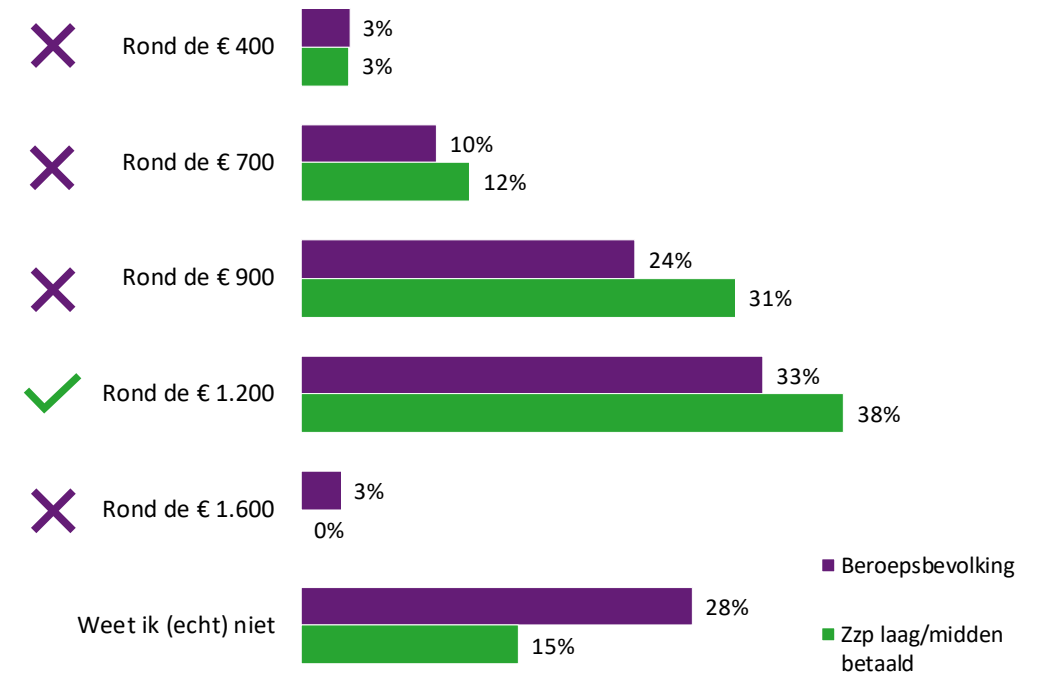

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: leeftijdsgroep 55-64 weten vaker dan de rest dat de AOW afhankelijk is van het aantal jaren in NL wonen. 21-34 jarigen denken vaker dan de rest dat de hoogte van het salaris de AOW bepaalt.
Inkomen: lage inkomensgroep geeft vaker aan dan de rest het antwoord op de vraag niet te weten.
Perceptie eigen kennis: mensen met een lage eigen kennis perceptie (17%) geven minder vaak het goede antwoord vergeleken met mensen met een gemiddelde (28%) tot hoge (42%) eigen kennis perceptie.

De hoogte van een AOW-uitkering voor een alleenstaande wordt door bijna de helft (46%) van de laag/midden betaalde zzp'ers onderschat

- Ongeveer een derde van de beroepsbevolking en laag/midden betaalde zzp'ers weet dat het maandelijkse bedrag rond de 1.200 euro ligt (33% vs. 38%).
- Beroepsbevolking (28%) geeft vaker aan het antwoord op de vraag (echt) niet te weten vergeleken met zzp'ers (15%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie weten vaker dat het maandelijkse bedrag rond de 1.200 euro ligt vergeleken met de rest.

Het maandelijkse bedrag voor iemand die getrouwd is of samenwoont wordt over het algemeen beter ingeschat

- > Een ruim deel van de beroepsbevolking en laag/midden betaalde zzp'ers weet dat het maandelijkse bedrag rond de 800 euro ligt. Zzp'ers (45%) weten dit beter dan de beroepsbevolking (40%).
- > Ongeveer 1/5 deel beroepsbevolking en zzp'ers geeft aan het antwoord op de vraag (echt) niet te weten.

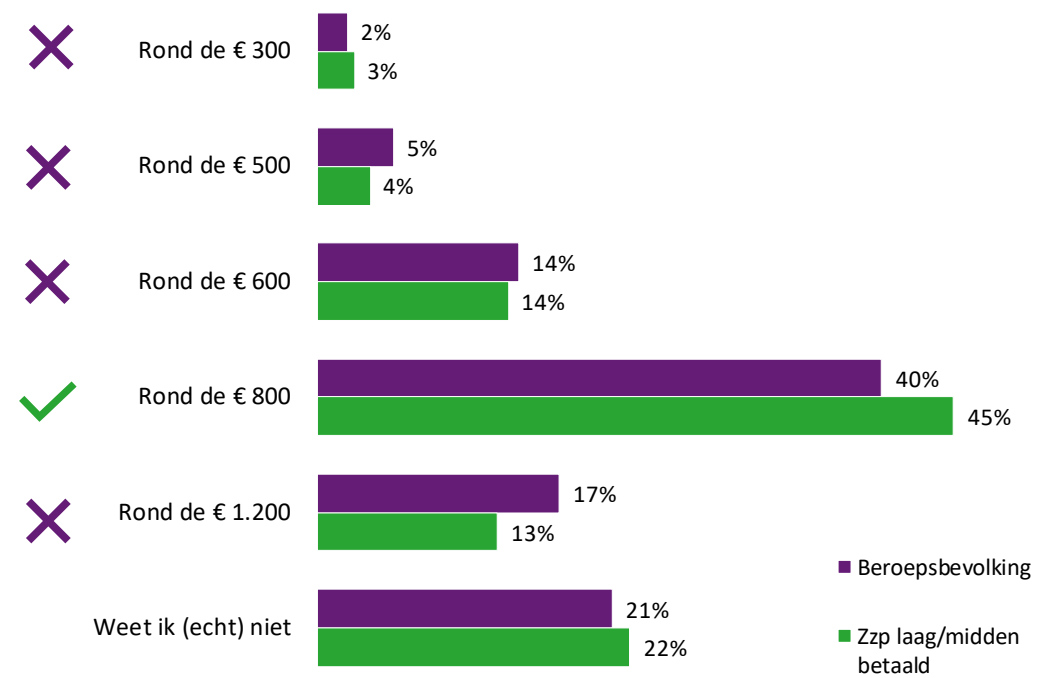
Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

Leeftijd: leeftijdsgroep 21-34 geeft minder vaak aan dat het maandelijkse bedrag rond de 800 euro ligt vergeleken met hogere leeftijdsgroepen.

Inkomen: hoge inkomensgroep weet vaker dat het maandelijkse bedrag rond de 800 euro ligt vergeleken met lagere inkomensgroepen.

Perceptie eigen kennis: mensen met een middelmatige (38%) tot hoge (56%) eigen kennis perceptie hebben vaker het antwoord juist dat mensen met een lage (23%) eigen kennis perceptie.

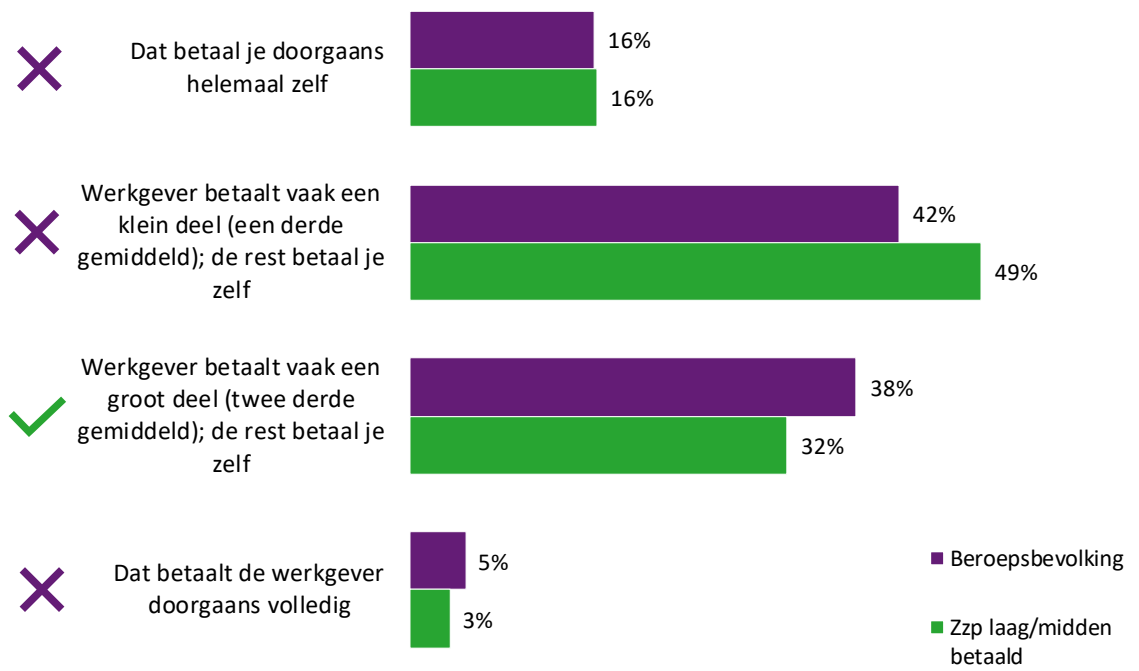
Verantwoordelijkheid pensioen: mensen die de verantwoordelijkheid voor voldoende pensioen vooral bij anderen (27%) leggen kiezen vaker voor het foute antwoord dat het maandelijkse bedrag rond de 600 euro ligt vergeleken met mensen die de verantwoordelijkheid voor voldoende pensioen vooral bij zichzelf leggen (11%).

58% van de beroepsbevolking onderschat het deel dat een werkgever doorgaans betaalt aan pensioenpremies

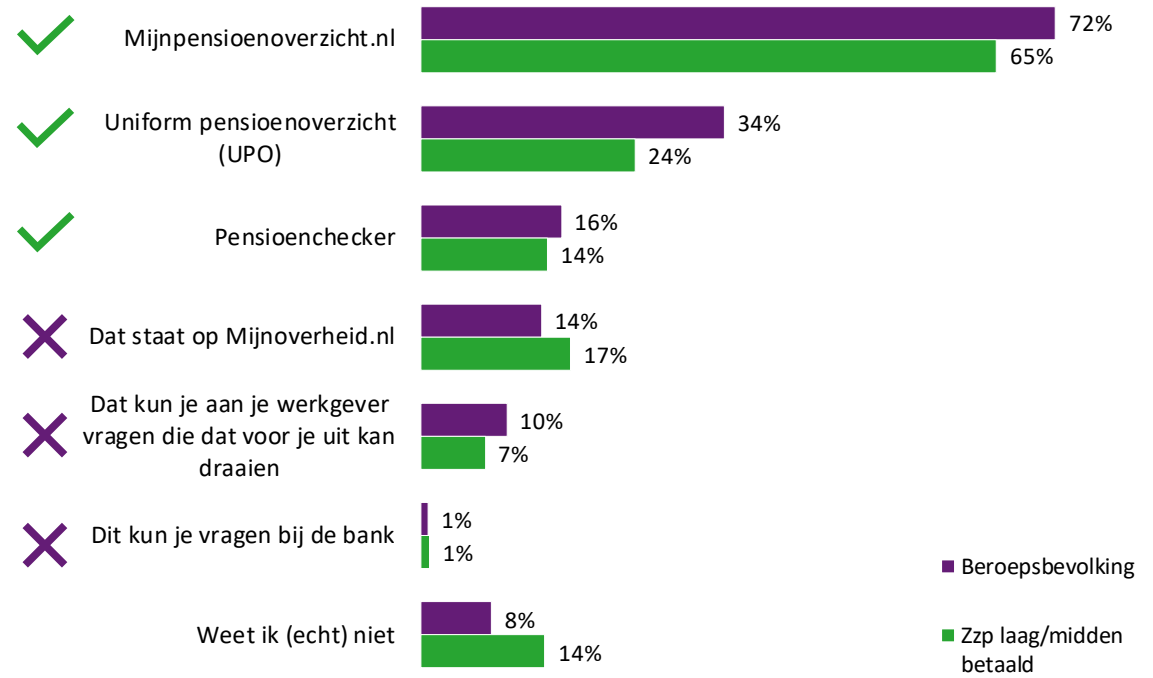
- Beroepsbevolking heeft vaker het antwoord juist, dat de werkgever vaak een groot deel betaalt en de werknemer rest, vergeleken met laag/midden betaalde zzp'ers (38% vs. 32%).
- Het grootste gedeelte van de beroepsbevolking en zzp'ers geeft een onjuist antwoord, waarbij ze denken dat de werkgever van een klein deel betaalt en de werknemer de rest. Zzp'ers (49%) geven vaker dit onjuiste antwoord dan de beroepsbevolking (42%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: leeftijdsgroepen 55-64 en 65+ weten vaker het juiste antwoord op de vraag vergeleken met lagere leeftijdsgroepen.
Inkomen: gemiddelde (39%) en hoge (56%) inkomensgroep geeft vaker het juiste antwoord op de vraag vergeleken met de lagere (25%) inkomensgroep.
Perceptie eigen kennis: meer dan de helft van de mensen met een hoge (52%) eigen kennis perceptie weet het juiste antwoord op de vraag. Dit is een groter deel dan de mensen met een lage (28%) tot middelmatige (36%) eigen kennis perceptie.

Laag/midden betaalde zzp'ers weten minder goed waar je kunt nagaan hoeveel pensioen je al hebt opgebouwd

- > Het merendeel van beide doelgroepen weet dat Mijnpensioenoverzicht.nl een bron is om pensioenopbouw na te gaan. Dit wordt door de beroepsbevolking (72%) vaker benoemd dan door laag/midden betaalde zzp'ers (65%).
- > Beroepsbevolking (34%) weet vaker het juiste antwoord, dat UPO een bron is om pensioenopbouw na te gaan, dan zzp'ers (24%).
- > Pensioenchecker wordt opvallend weinig genoemd door zowel beroepsbevolking als zzp'ers.

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: 21-34 jarigen geven minder vaak aan dat Mijnpensioenoverzicht.nl en UPO als bron dienen om pensioenopbouw na te gaan vergeleken met oudere leeftijdsgroepen. Zij geven vaker het foute antwoord dat je dit aan je werkgever kunt vragen.
Inkomen: lage inkomensgroep geeft minder vaak aan dat je Mijnpensioenoverzicht.nl en UPO kunt raadplegen vergeleken met hogere inkomensgroepen.
Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie weten vaker dat je de eerste drie bronnen kunt raadplegen vergeleken met de andere groep.

Merendeel weet dat je bij pensionering automatisch het pensioen van zowel je oude als nieuwe pensioenfondsv/verzekeraar krijgt

- > Het merendeel van de beroepsbevolking (62%) weet dat je automatisch pensioen van je oude en nieuwe pensioen/verzekeraar krijgt.
- > 14% geeft aan het (echt) niet te weten.

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking
Leeftijd: minder 21-34 jarigen weten het juiste antwoord op de vraag vergeleken met hogere leeftijdsgroepen.
Inkomen: hoge inkomensgroep weet vaker het juist antwoord vergeleken met lagere inkomensgroepen.
Perceptie eigen kennis: mensen met een lage eigen kennis perceptie (52%) weten minder vaak het juiste antwoord vergeleken met mensen met een gemiddelde (62%) en hoge (71%) eigen kennis perceptie.
Verantwoordelijkheid pensioen: 1/5 van de mensen die de verantwoordelijkheid voor een voldoende pensioen vooral bij anderen neerleggen (22%) geeft het foute antwoord, dat het opgebouwde pensioen automatisch wordt overgemaakt naar het nieuwe pensioenfonds. Dit foute antwoord is vaker gegeven vergeleken met mensen die de verantwoordelijkheid voor een voldoende pensioen vooral bij zichzelf neerleggen (15%).

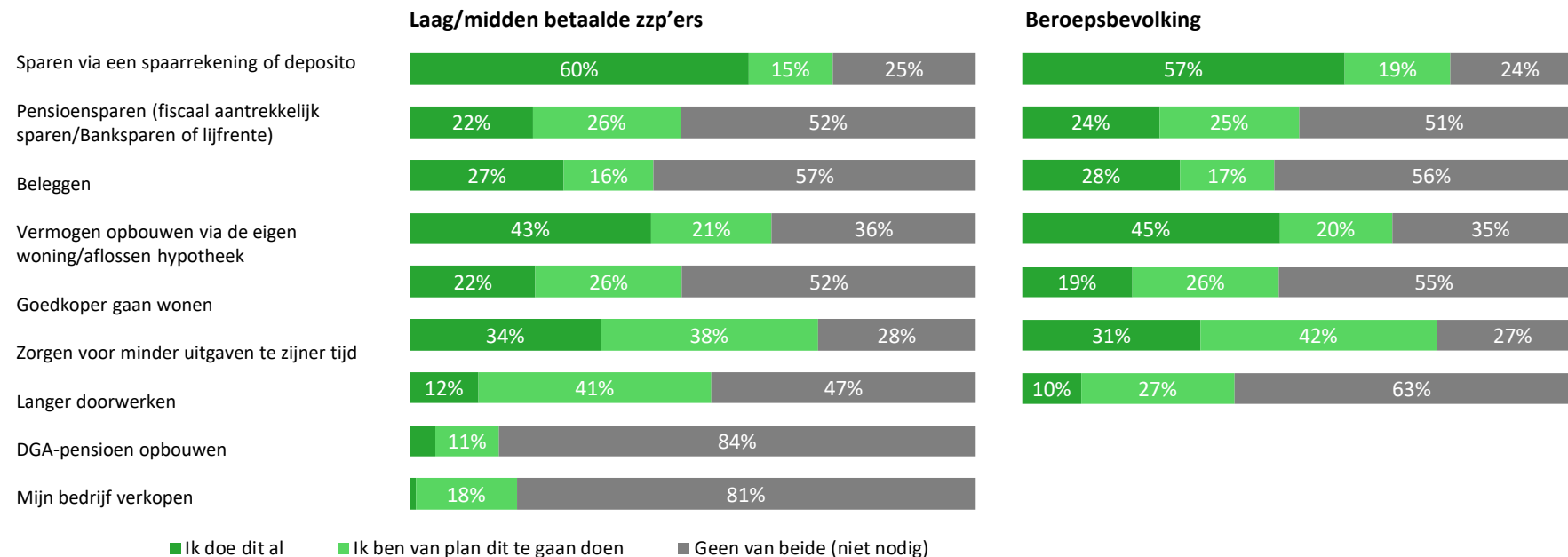

Huidige situatie

19 oktober 2021

Er wordt veel gespaard via een spaarrekening of deposito; meer zzp'ers zijn van plan langer door te werken

- Meer dan de helft van zzp'ers (60%) en beroepsbevolking (57%) geeft aan al te sparen via een spaarrekening of deposito.
- Meer zzp'ers geven aan van plan te zijn langer door te werken dan de beroepsbevolking (41% vs. 27%).

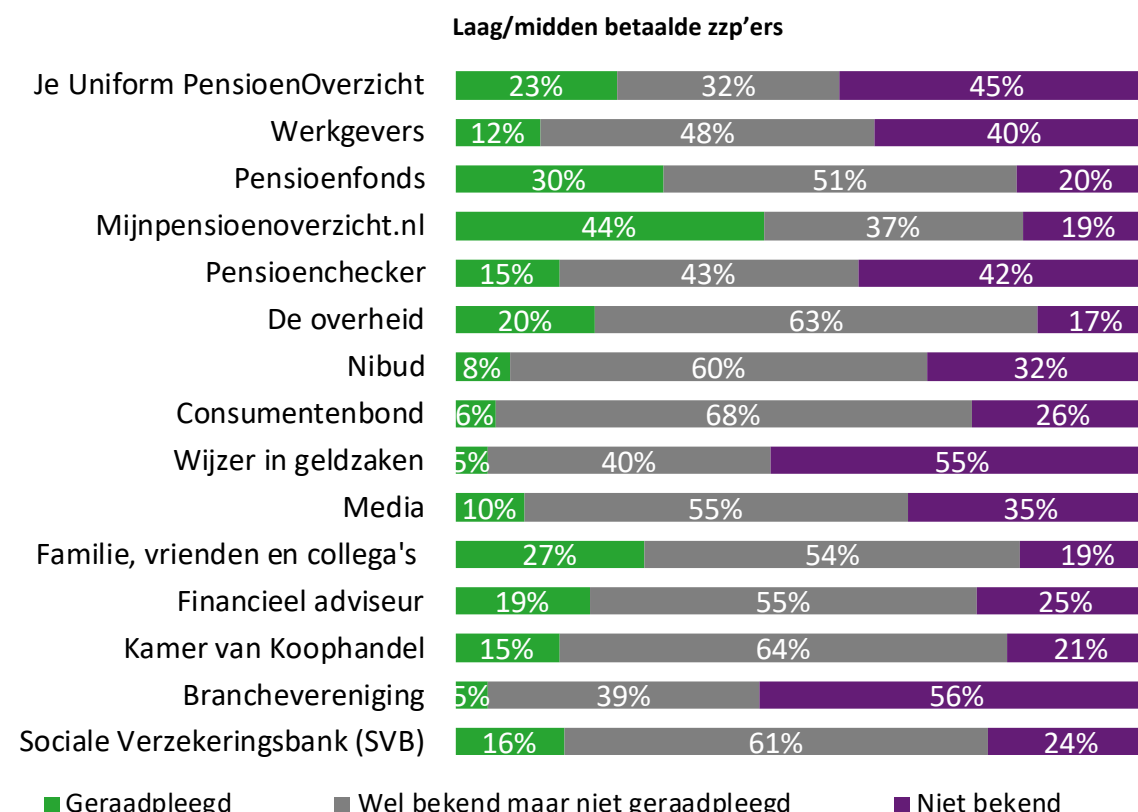
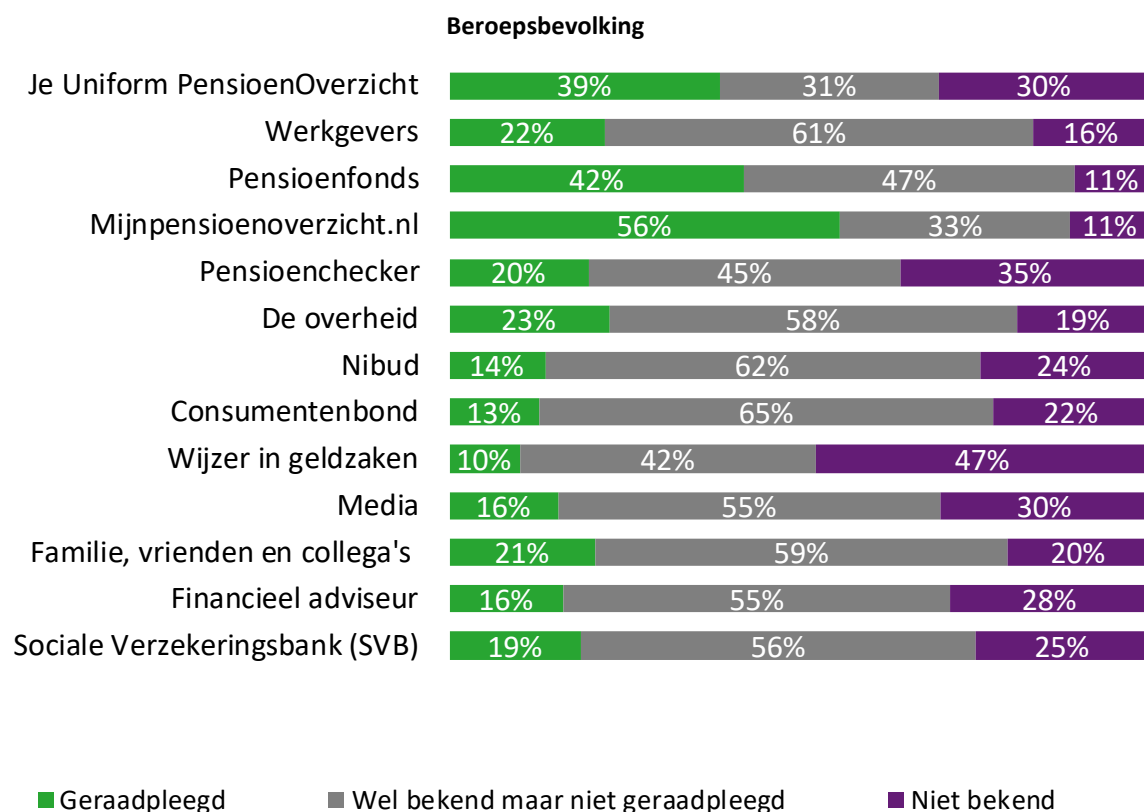
Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

Leeftijd: 21-34 jarigen geven bij bijna elke maatregel vaker aan van plan te zijn dit te gaan doen vergeleken met andere leeftijdsgroepen, behalve bij de maatregel 'langer door werken'.

Inkomen: hoge inkomensgroep geeft vaker aan al bezig te zijn met sparen via spaarrekening, pensioensparen, beleggen en vermogen opbouwen, vergeleken met lagere inkomensgroepen.

Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie geven in hogere mate aan al bezig te zijn met sparen via spaarrekening, pensioensparen, beleggen en vermogen opbouwen.

Meerdere bronnen worden in hogere mate geraadpleegd door beroepsbevolking, zzp'ers zijn minder bekend met deze bronnen (1/2)

Meerdere bronnen worden in hogere mate geraadpleegd door beroepsbevolking, zzp'ers zijn minder bekend met deze bronnen (2/2)

- Wijzer in Geldzaken, UPO, werkgevers, pensioenfonds, mijnpensioenoverzicht.nl, pensioenchecker, Nibud, media zijn bronnen die meer geraadpleegd worden door beroepsbevolking vergeleken met zzp'ers. Tevens geven zzp'ers in hogere mate aan niet bekend te zijn met deze bronnen.
- Zzp'ers zijn voornamelijk niet bekend met Brancheverenigingen (56%). Van de Kamer van Koophandel wordt door ongeveer twee derde geen gebruik gemaakt (64%).

Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

Leeftijd: 65+'ers zijn vaker niet bekend met Wijzer in Geldzaken dan lagere leeftijdsgroepen.

Inkomen: lage inkomensgroep dat Wijzer in Geldzaken heeft geraadpleegd is lager dan hogere inkomensgroepen.

Perceptie eigen kennis: mensen met een lage eigen kennis perceptie zijn minder bekend met veel van deze bronnen vergeleken met de rest.

Verantwoordelijkheid pensioen: mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij zichzelf leggen (43%) geven vaker aan UPO te hebben geraadpleegd vergeleken met mensen die de verantwoordelijkheid vooral bij anderen leggen (28%).

Bijna de helft kent het pensioenakkoord van naam, een zeer klein percentage weet echter wat het precies inhoudt

Er is een pensioenakkoord gesloten met nieuwe afspraken over pensioenen en AOW.

Naar verwachting zal dit ingaan op 1 januari 2023.

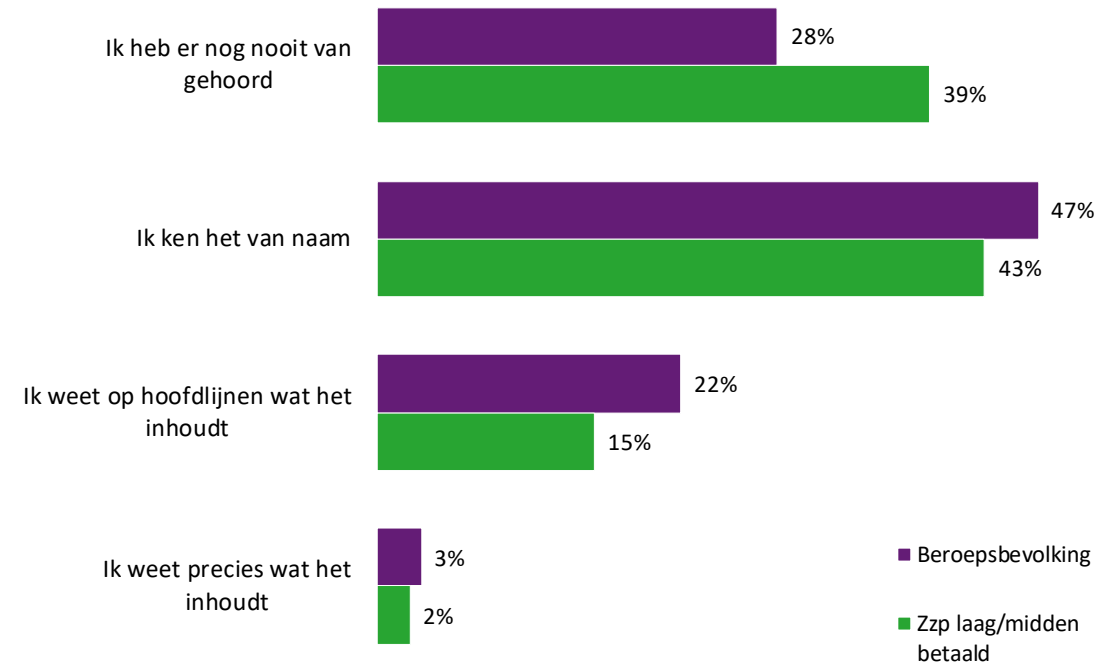
- Bijna de helft van de beroepsbevolking (47%) en laag/midden betaalde zzp'ers (43%) kent het pensioenakkoord van naam.
- Maar een zeer klein deel van de beroepsbevolking (3%) en zzp'ers (2%) weet precies van het pensioenakkoord inhoudt.
- Beroepsbevolking (28%) geeft in lagere mate aan nog nooit van het pensioenakkoord te hebben gehoord dan zzp'ers (39%).

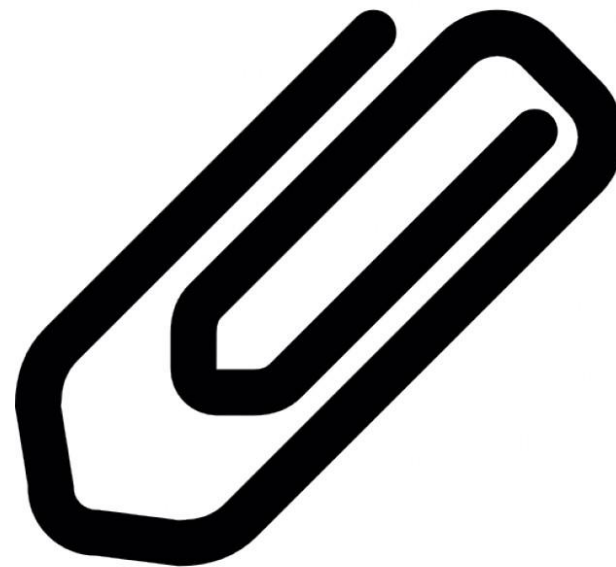
Verschillen tussen subgroepen binnen doelgroep beroepsbevolking

Leeftijd: de leeftijdsgroepen 55-64 en 65+ geven vaker aan op hoofdlijnen te weten wat het pensioenakkoord inhoudt, vergeleken met lagere leeftijdsgroepen.

Inkomen: hoge inkomensgroep dat nog nooit van het pensioenakkoord heeft gehoord is lager dan de andere groepen. Lage inkomensgroep geeft minder vaak aan op hoofdlijnen te weten wat het inhoudt dan de andere twee groepen.

Perceptie eigen kennis: mensen met een hoge eigen kennis perceptie geven minder vaak aan nog nooit van het pensioenakkoord te hebben gehoord dan de rest. Mensen met een lage eigen kennis perceptie geven minder vaak aan op hoofdlijnen te weten wat het inhoudt vergeleken met de rest.

Bijlagen

19 oktober 2021

Onderzoek in het kort

Elementen	Uitleg
Onderzoek	Pensioen3daagse thema kennis omtrent pensioen.
Doelgroep	Beroepsbevolking: Nederlanders werkend in loondienst 21 t/m 67 jaar. Laag/midden betaalde zzp'ers: Nederlanders werkend als zzp'er met een tarief van maximaal 60 euro per uur.
Methode	Online afname (CAWI), bron: panelpartner van MarketResponse. De gemiddelde invultijd was 8,5 minuut.
Onderzoeksperiode	Het veldwerk vond plaats van woensdag 22 september t/m vrijdag 1 oktober.
Steekproef	De steekproef bevat twee doelgroepen: 1. n=1.003 Nederlanders die behoren tot de beroepsbevolking 21 t/m 67 jaar en 2. n=383 laag/midden betaalde zzp'ers (met een maximum uurtarief van 60,- euro). De steekproef van doelgroep 1 is representatief getrokken naar de kenmerken geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, huishoudgrootte en Nielsen MOA-regio van de respondenten. Voor doelgroep 2 is er geen duidelijk profiel voor handen en kunnen we daarom geen harde uitspraken doen over de representativiteit. Wel is er sprake van een nette spreiding over de genoemde variabelen.
Weging	De steekproef van doelgroep 1 (beroepsbevolking) is gewogen naar de gouden standaard van de MOA. Hierbij wordt gekeken naar dezelfde kenmerken als waar de steekproef op getrokken is. De wegefficiency was 87%. De steekproef van doelgroep 2 (laag/midden betaalde zzp'ers) is niet gewogen aangezien hier geen profiel van beschikbaar is.
Verschillen	De verschillende uitkomsten van de specifieke subgroepen zijn statistisch getoetst. Indien de gevonden verschillen significant zijn, is het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toeval.

Profiel doelgroepen

		laag/midden Beroepsbevolking betaalde zzp'ers	laag/midden Beroepsbevolking betaalde zzp'ers
Leeftijd	21-34	20%	20%
	35-54	53%	45%
	55-64	23%	29%
	65+	4%	6%
Opleiding	Hoog	47%	40%
	Midden	47%	40%
	Laag	6%	19%
Gezinsgrootte	1 persoon	17%	21%
	2 personen	36%	42%
	3 personen	20%	17%
	4 personen	20%	15%
	5 of meer personen	8%	6%
Geslacht	Man	53%	36%
	Vrouw	47%	64%
Uurtarief	30 euro of minder	14%	46%
	31 t/m 40 euro	14%	24%
	41 t/m 50 euro	32%	19%
	51 t/m 60 euro	13%	11%
	61 t/m 70 euro	15%	0%
	71 euro of meer	12%	0%

**Extra uitleg uurtarief: het uurtarief van de beroepsbevolking is weergegeven, omdat er ook enkele zzp'ers in deze groep zitten.*

	laag/midden Beroepsbevolking betaalde zzp'ers	laag/midden Beroepsbevolking betaalde zzp'ers	
Jaarinkomen	minder dan € 14.100	2%	5%
	€ 14.100 -	11%	17%
	€ 29.500 -	12%	17%
	€ 36.500 -	13%	16%
	€ 43.500 -	30%	22%
	€ 73.000 -	8%	4%
	€ 87.100 of meer	9%	5%
	Weet niet/wil niet zeggen	15%	15%

**Extra uitleg inkomen : < 36.500 = Laag; 36.500 – 73.000 = Gemiddeld; > 73.000 = Hoog*

	laag/midden Beroepsbevolking betaalde zzp'ers	laag/midden Beroepsbevolking betaalde zzp'ers	
Nielsen regio	3 grote gemeenten: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag	11%	11%
	West (Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland excl. 3 grote gemeenten en randgemeenten)	30%	32%
	Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	10%	12%
	Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland)	20%	20%
	Zuid (Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)	25%	20%
	Randgemeenten	4%	5%